

MARUJKE'S BRIEF

Rie
Reinderhoff

DOOR

T. WIERSEMA-
BROUWERS

G.F. CALLENBACH N.V. NIJKERK

Marijke's Brief

door

T. Wiersema-Brouwers

Tekeningen van Rie Reinderhoff

Tweede Druk

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

I

Kennen jullie Marijke? Niet? Marijke Martens heet ze. Als jullie haar wilt zien, ga dan eens mee naar het schoolhek.

De school is gemakkelijk te vinden, want die staat vlak naast de kerk.

Kijk eens naar boven. Zie je de wijzers van de torenklok? De kleine staat op de vier en de grote *net* midden op de *twalf*.... hoor je het?.... één.... twee.... drie.... vier...r..r....

De zware slagen dreunen na in je oren. Als je ook zo dicht bij die grote oude toren staat, hè.

Kijk.... de schooldeuren worden geopend.... 't is of die laatste dreunslag van die oude.... oude torenklok metéén de kruk van de schooldeur opendraaide.

Nu oppassen. Er komen zoveel kinderen naar buiten hollen.... kijk, dat meisje met die twee vlechten op haar rug, die is het. Twee lange vlechten, die zie je niet dikwijls meer. Er zitten zwarte strikjes op.

Ze dansen op de rug van haar grijze manteltje. Een manteltje, uit een grote van moeder gemaakt. En Marijke heeft een blauwe gebreide muts op en

blauwe handschoenen aan. Het is koud buiten. 't Is ook al in 't laatst van November. 't Begint al donker te worden.

Marijke loopt in eens door naar huis. Eerst moet ze een heel eind lopen, door mooie winkelstraten. Dan komt ze aan de lange straat waar *zij* woont.

De meeste mensen zitten nu te schemeren.

Ze kijkt onder 't lopen graag door al de verschillende ramen.

De één heeft een rood schemerlampje en een ander een geel. En ze komt ook voorbij een huis waar ze een groene lamp hebben.

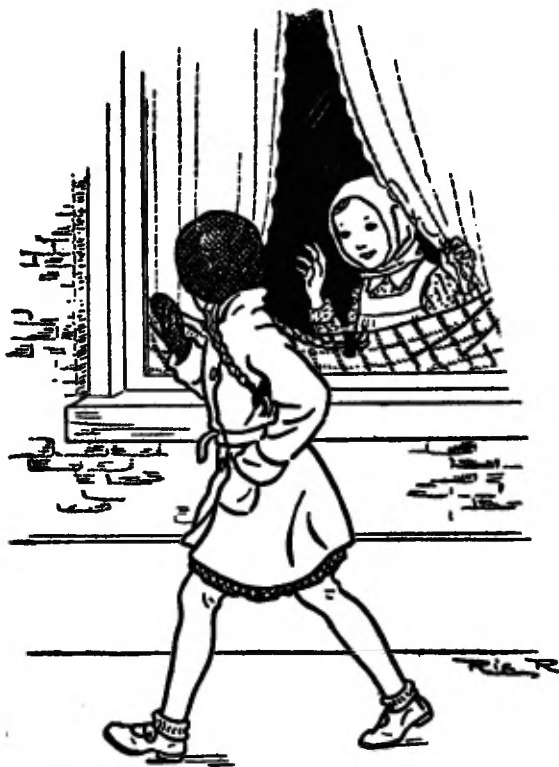
Rood, dat vindt Marijke het mooist.

Bij een rood lampje lijken de gezichten blij en het haar glanst zo mooi. . . . bij een groen hebben de mensen lange witte gezichten en lange witte handen. Eng vindt ze dat. Ze kent al die kamers van binnen. Die met de grote gele schemerlamp, daar is alles heel mooi. . . . er wonen vast rijke mensen. Ze hebben er altijd veel bloemen Als je die gehad hebt en het groene met de lange gezichten, dan komt het mooie theelichtje.

Het is een theelichtje met een rond glaasje met gekleurde plaatjes. Soms ziet Marijke een rood scheepje met witte zeilen en zwarte watergolfjes er onder, en zwarte vogeltjes vliegen door de lucht.

Maar vandaag is het omgedraaid, want nu ziet ze het mooie huisje met het sneeuwdak. Het lijkt net of het huisje verlichte vensters heeft.

's Zomers staan er mooie bloemen in de vensterbank en achter het éne gordijn, dat altijd helemaal weggeschoven is, zit Oma. 't Is geen èchte Oma van Marijke, ze noemt haar alleen maar zo. Want ze heeft

mooi wit haar en zit altijd te breien en knikt Marijke toe. Maar nu staan er geen bloemen in de vensterbank. Wel een eindje verder de kamer in, op een rond tafeltje. En Oma zit nu bij de grote tafel, vlak vóór 't theelichtje.

Ze breit.... maar ze ziet Marijke nu niet. Nu nog

een paar huizen, dan juffrouw Zwart en dan haar eigen huis. Juffrouw Zwart is de moeder van Annie, Marijke's vriendinnetje.

Annie is ziek. Ze is al een paar dagen niet naar school geweest. Als Marijke voorbijkomt, zit ze voor 't raam met een grote wollen sjaal om haar oren. Ze heeft erge oorpijn gehad. Ze wuift naar Marijke.

Bij Marijke's moeder zijn de gordijnen gesloten. De grote lamp is dus al op.

Moe kan op het licht niet zuinig zijn. Schemer is te duur voor haar.

Want nu vader gestorven is, naait moe voor een grote winkel.

Als Marijke achterom loopt, door het steegje, hoort ze moe's trapmachine snorren.

„Dag moe. . . .” „Hé, dag Marijke, ben je er al. . . . och, je moest metéén nog maar een boodschap voor me doen. . . . je hebt je mantel nu nog aan.”

„Ja, moe.”

„Mag ik mee, moe?”

„Ik ook mee, moes?”

De twee stemmetjes komen uit de hoek waar Jan en Antje in de box spelen.

„O, nee,” zegt moe, „'t is nu voor jullie veel te koud. Marijke is een grote stevige meid, die kan er tegen. Hier, Marijke, een kwartje. . . . een groot bruin brood, liefst eentje van gisteren. En gauw terugkomen!” roept moe nog, maar Marijke is de voordeur al uit.

Nog een paar weken, dan is 't Sinterklaas. Je kunt het goed zien aan de winkels. Eentje is er, net op de hoek van de schoolstraat, schuin tegenover de school, nou maar, daar ligt het vol met lekkers.

Vooraan in de etalage, op een grote glasplaat, staan Sinterklaas en zwarte Piet, van chocola. Alle beesten, olifanten, leeuwen, tijgers, alles is er van chocola. Daar drukken de kinderen hun neuzen haast plat tegen de ruiten en ze verdringen elkaar, elke dag weer, tot de schoolbel gaat.

Eventjes verder is een winkel, ja, die is eigenlijk het mooist van alle. Da's een echte speelgoedwinkel. Ze verkopen er niets anders. 't Zijn twee grote etalage's. In de ene is niets anders dan meccano. Heel lange rails liggen door de etalage. Er is een echt station, en een tunnel en een overweg met een rood lichtje, een overweg waar echte bomen open en dicht gaan. En er is een seinpaal. Een trein met twee lichtjes in de locomotief rijdt de hele dag door de etalage, verdwijnt in de tunnel en dan achter het station en komt altijd weer te voorschijn. En bij 't station staat de chef die een groen en wit bordje omhoog houdt en ja, alles is er, je kunt het niet bedenken, of het is er, *alles* wat maar bij een trein hoort.

In de andere etalage is een groot rond ding dat aldoor maar draait. Op dat ronde ding staat allemaal speelgoed. Een grote gele aap, een theeservies, een poppenhuis, een pop met echt haar, een bouwdoos en

nog veel meer. En als dan alles rond gedraaid is, komt weer de aap en het theeservies.

Je wordt niet moe er naar te kijken.

Marijke staat er *nu* ook weer. Zo lang tot ze helemaal koud is. O, het kwartje! Uit de koude vingertjes van Marijke glijdt het weg op de grond. Ze ziet het nog net.... gelukkig. Ze trekt haar wantje uit en raapt het op. Wat moest ze ook weer? O ja, een bruin brood. Wat lijkt het al lang geleden dat moe het haar gaf. Het is vast al heel laat. Alle etalage's zijn nu verlicht en de straatlantaarns branden.

Nog even kijken of de trein er weer is met z'n vurige lichtjes. Nu weg.... nee, één keertje nog wachten tot de aap op het draaiende ding er weer is. Die aap, wat zou die fijn zijn voor Jan. Kijk, nu de lichten aan zijn, glinsteren z'n ogen zo ondeugend, hij houdt z'n kop een beetje op zij. Wat heeft hij tussen z'n poten? Een noot, hè, dat had ie gisteren nog niet, nou het serviesje, dat was wat voor Antje.... en voor haar zelf het.... Maar nu loopt Marijke op een drafje weg, haar verkleumde voeten struikelen bijna over de rand van het trottoir. Om de kerk, bij de bakkerswinkel van Van Duin, blaast de volle wind in haar gezicht. Ze rilt opeens van kou. Haar handjes houdt ze stijf in de mantelzakken en met haar elleboog duwt ze de winkeldeur open. Eerst het kopeken klepje naar beneden, dan duwen. 't Gaat!

In de winkel, uit die koude wind vandaan, komt

Marijke weer wat bij. Heerlijk warm is 't hier en 't ruikt er zo lekker.

't Spijt Marijke dat juffrouw Van Duin zo gauw door de glazen deur komt.

„Een bruin brood van gisteren, alsjeblieft.”

„Dat heb ik vandaag niet voor je, gisteren is alle brood uitverkocht.”

„Dan maar een vers,” zegt Marijke.

Moeder vindt oud brood gezond en 't voornaamste is dat 't twee cent goedkoper is.

Met een groot bruin brood onder de arm en negen centen in haar hand, onder haar wantje, schuift ze de winkel uit.

Thuis moppert moe omdat ze zo lang weggebleven is.

Ze moet de tafel leegmaken, alle knoopjes en klosjes garen in Moe's naaidoos doen en de lapjes en rafels van de vloer opruimen. Moe naait nog door terwijl Marijke de tafel dekt.

Haar gedachten zijn nog bij de mooie verlichte straten, bij de Sinterklaas-etelages.

„Moe... zou Sinterklaas dit jaar ook weer wat moois brengen?”

Moe zucht. „Ik weet niet, Marijke, je moet er maar niet op rekenen.” Aarzelend zegt moe het en kijkt even naar de hoek waar Jan en Antje spelen. „Maar in ieder geval brengt hij wel wat lekkers, denk ik. En we drinken vast chocolade net als verleden jaar.” Marijke laat het hoofd hangen. Als moe 't zegt, zal

't wel zo zijn. Verleden jaar zei moe 't ook en Sinterklaas heeft toen ook niets gebracht van wat ze graag wilde hebben.

Alleen een grote speculaaspop voor ieder. Ze zou nu zo graag het poppenhuis willen hebben dat naast het theeservies staat. De aap voor Jan. En voor Antje 't serviesje. Wat zouden ze dan fijn kunnen spelen. Jan en Antje vervelen zich soms zo. Ze moeten maar elke dag in de box spelen met de stoof en twee voetenbankjes. En met de gekleurde lapjes, die van moe's naaiwerk overblijven.

Eigenlijk zijn ze veel te groot voor de box. Maar moe heeft die maar van de zolder gehaald toen 't zo koud werd en ze niet meer buiten konden spelen.

Ze kunnen er in en uit klimmen, er een kamertje van maken of een auto.

Terwijl Marijke de bordjes op tafel zet en de broodplank en de broodbak en de bekers, bedenkt ze een fijn plan.

Zal het nog gaan?

Dan moet het dadelijk, zo gauw als ze kan. Spanje is ver en anders zal Sinterklaas al op weg zijn.

Maar moe. . . . die mag het niet weten.

Dus. . . . dan kan het niet eerder dan morgenmiddag als moe het naaiwerk wegbrengt naar de winkel en zij op Jan en Antje moet passen.

Marijke zucht diep. 't Liefst was ze dadelijk begonnen. Zou ze 't niet met potlood kunnen doen? Nee, natuurlijk niet. . . . een brief naar Spanje met potlood, dat gaat toch niet!

Dus met pen en inkt. Pen en inkt, papier en enveloppen, die zitten allemaal in de tafella. Dat is dus gemakkelijk genoeg. En ze kan al heel goed schrijven, al zit ze nog maar in de tweede klas.

„Toe, Marijke,” zegt moe, „wat sta je te dromen. . . . bindt Jan en Antje hun slabbetjes eens voor en zet de melk hier op de kachel. Voorzichtig hoor!”

Marijke loopt gehoorzaam naar de keuken. Met beide handen om de melkkoker komt ze voetje voor voetje weer binnen.

„Wacht,” zegt moe, „laat mij 't maar even op de kachel zetten.” Meteen pookt ze even.

„Ik moet nog een paar knopen aan deze schort zetten, en dan ga ik brood snijden.”

Moe's hand trekt met haastige rukjes aan de draad. Kleine Antje heeft vuurrode wangetjes en huilt met al haar vingers in de mond, nu ze ziet dat moe weer gaat zitten.

„Nog eventjes, liefje, nog eventjes zoet zijn, dan krijg je brood van moeder,” sust Marijke en hurkt bij de box op de grond.

II

Zaterdagmorgen!

Een fijne dag, die Zaterdag!
Haast nog mooier dan de Zondag, vindt Marijke.

Op Zaterdagmorgen word je wakker met zo'n lekker gevoel. In twee dagen niet naar school! En dan alle andere prettige dingen nog. Moe helpen met afwassen, stof afnemen, kleedjes kloppen, stoelen afborstelen. 's Zaterdags is moe altijd zo vrolijk. Ze hoeft dan niet voor de winkel te naaien en ze ruimen samen alles op. Het hele huis krijgt dan een goede beurt.

Langzamerhand wordt het in de kamer dan al Zondag.

Nu ook weer.

De naaimachine staat in de hoek bij 't raam. Er ligt een mooi kleedje over.

De hele kamer is al schoon. Alleen moet het koper

nog gepoetst. Marijke doet het allemaal in het thee-goedmandje om het naar de keuken te brengen. Het kleine koperen emmertje, het doofpotje, de vaas van de schoorsteenmantel en de lepeltjes en het lepel-doosje.

Moe heeft de gummiband van het wiel van de naaimachine genomen. Nu gaat Jan met z'n éne been op de trapper staan en maakt zo het grote zwarte wiel aan het draaien.

Als het goed gang heeft, gaat hij helemaal met de trapper op en neer.

In z'n verbeelding maakt hij heel verre reizen.

Naar Utrecht, naar Amsterdam, naar Den Haag. Klein Antje staat naar hem te kijken. Haar vingertje in de mond.

Ze is vol ontzag om al het wonderlijke dat Jan beleeft.

In Amsterdam gaat hij naar de Bijenkorf.

Jan is een fantast. Hij krijgt altijd ongelukken op z'n reizen.

In Apeldoorn, vlak vóór het paleis, rijdt hij over een grote witte poes. Het beest zit midden op de weg. En of Jan al roept: „weg, poes of ik rij over je heen!” het helpt niets. De poes blijft maar zitten.

„Dan maar over je heen rijden,” zegt Jan.

Antje begint te schreien. „Arme poes, niet doen, Jan, niet doen!” roept ze.

„Niks geen arme poes,” zegt Jan, „moet ze maar uit de weg gaan als ik er aan kom met m'n wagen.”

Antje houdt vol: „Arme poes, wel arme poes!”

Jan roept: „Stoute poes!”

Het wordt een kibbelpartij. Moe moet er aan te pas komen.

Moe sust Antje. Ze vindt Jan ook erg wreed. „Je rijdt op één Zaterdagmorgen wel driemaal een poes dood en soms nog honden en dan nog alle bomen waar je tegen aan botst. Foei, Jan, wat ben je een rare automobilist. Het doet die beesten natuurlijk zeer, als ze overreden worden.”

Moe gaat weer door de keuken naar het plaatsje, waar Marijke op haar wacht met de matteklopper in de hand. Samen kloppen ze de keukenmat. Moe slaat en Marijke houdt vast.

Marijke voelt zich de hele morgen erg gewichtig. Bij alles wat ze doet, denkt ze aan de brief aan Sinterklaas. Ze heeft nog nooit een brief geschreven. Er moet wat boven staan. . . . dat weet ze. En op de enveloppe moet het adres van Sinterklaas staan. En op de andere kant haar naam en adres.

„Lieve Sinterklaas? of Beste Sinterklaas?”

Beste maar, denkt ze. *Lief* vindt ze hem eigenlijk niet. Verleden jaar hoopte ze zo op een werkmandje, een lang rond, waar je je breiwerk in kon doen om 't mee naar school te nemen.

Antje had er zo eentje voor haar verjaardag gekregen.

Toen had moe al telkens gezegd, dat Sinterklaas het wel niet zou doen. Stilletjes had ze 's avonds *toch*

haar schortje onder de schoorsteen gelegd. Een extra groot stuk brood voor 't paard er in, van haar eigen boterham gespaard. Moe had er niks van gemerkt. 's Morgens lag er een speculaaspop in haar schortje en nog een paar dingetjes van suiker en van chocola.

En ook in Jan z'n schoen hetzelfde en in 't schortje van Antje ook.

Voor moe was er helemaal *niets* geweest. Die goeie moes! Ze vond het niks erg, zei ze. Ze wilde niet eens een stuk van de speculaaspop hebben.

En toch had moe het jaar daarvoor een mooie parapluie gekregen en een heel dikke M van banket.

Toen leefde vader ook nog.

Dat zou ze ook maar aan Sinterklaas schrijven.

Misschien hielp het.

Marijke heeft met moe de borden afgewassen. Kleine Antje ligt te slapen. Moe gaat haar naaiwerk voor de winkel inpakken.

Marijke helpt ijverig het touw om het grote pak te binden.

Er branden een paar kleurtjes op haar wangen. En haar oogjes schitteren van spanning.

Ze haalt moe's schoenen en de Zondagse hoed uit de kast.

„Moe. . . uw schoenen zijn stuk, weet u dat?”

Moe trekt haar pantoffels uit.

Moe weet wel dat de zolen kapot zijn, maar ze doet heel verwonderd.

„Die zal ik eens moeten laten maken,” zegt ze.

Maar Marijke ziet dat die schoenen van moe eigenlijk helemaal erg oud zijn.

Een paar schoenen voor moe, denkt ze opeens. Dat schrijf ik ook in de brief.

Ging moe nu maar weg. Ze is toch helemaal klaar?
Ongeduldig kijkt Marijke toe als moe nog eens weer naar de keuken loopt en een keteltje water op de kachel in de kamer zet.

Zou ze nu *nog* niet gaan?

Eindelijk. . . . eindelijk gaat moe de deur uit.

Jan zit voor 't raam met een oud prentenboek. Hij wuift tegen haar als ze met het zware pak onder de arm voorbijgaat.

Marijke wuift ook.

Ze kijkt moe even na. Nee, ze gaat werkelijk weg en komt niet meer terug.

Nu gauw papier uit de la.

En de inkt.

Wat duurde dat lang vandaag met moe. Ze zocht uit haar griffeldoos haar eigen pen. Wacht, een krant over de tafel. . . . ze mocht eens morsen.

Jan laat zich van de stoel glijden.

„Ga je schrijven, Marijke? Mag ik ook schrijven?”

„Nee, Jan, mooi blijven zitten, toe.

Kijk, ik zal een tekening voor je maken. Dan mag je mijn rood en m'n blauw potlood van school. Dan kleur jij, hè?”

„Een hond,” gebiedt Jan.

„Goed, een hond.”

„En een hok erbij.”

„Goed, ook een hok.”

Zenuwachtig krabbelt Marijke op het vel papier dat ze al voor zich heeft liggen, een gedaante, die een

hond moet voorstellen. Het hok en de ketting zijn gemakkelijker.

Jan is nu een hele tijd zoet. Met de tong een eindje buiten z'n mond zit hij op z'n knieën bij de vensterbank te kleuren.

En Marijke zit met vuurrode wangen over een nieuw vel wit papier gebogen.

Het opschrift staat er.

Beste Sinterklaas.

Bij „laas” is de pen leeg en moet ze opnieuw indopen.

De „l” is daardoor erg dik geworden, er zat een haar aan de pen.

Gek lijkt dat.

Op school krijgt ze voor zo'n letter een rood streepje.

Overschrijven kan ook niet.

Er liggen maar zo weinig vellen meer in de la.

Nu verder.

Eerst over dat werkmandje dat ze zo graag had willen hebben.

En dan over het poppenhuis dat ze *nu* liever heeft.

Nou voor Jan. Dat weet ze. De gele aap. Voor Antje

het serviesje. Hoe moet ze dat schrijven? Als ze 't

geschreven heeft staat er sevriesje. Maar in haar

haast merkt Marijke daar niets van. Voor moe een

paar nieuwe schoenen. Marijke's wangen worden hoe

langer hoe heter.

En Jan kleurt en krast alles rood en blauw. Eerst op

het papier. Dan op de vensterbank. Grote strepen

rood en blauw.

En dan ook de bloempotten, rood en blauw.

Marijke merkt er niets van.

Ze schrijft maar....

En de klok op de schoorsteen tikt regelmatig van

tikketik.... tikke..tik.

Nu nog de enveloppe. Het adres. Ja.... hoe moet

dat? Nou, gewoon natuurlijk. „St. Nicolaas, Spanje.”

Dan komt 't best over.

Ze kennen toch allemaal Sinterklaas. In Spanje zul-

len ze best weten waar ie woont.

Dan nog een postzegel.

Maar dat is voor Marijke een moeilijk geval. Want in moe's la ligt er geen één.

Wacht eens . . . in haar spaarvarken zitten vast wel vijf centen.

Die kan ze er straks gemakkelijk uithalen als moe terug is en in de keuken aan 't werk is.

Als het adres er maar eerst op staat. En haar eigen naam op de andere kant.

Marijke Martens,

Leliestraat 5.

Ze merkt helemaal niet dat er wat donkers langs het raam schuift.

„Moeder!” roept Jan.

Meteen hoort Marijke de sleutel in de voordeur.

Gauw . . . gauw. Ze veegt de pen af aan haar kous, achter de knie. Met trillende vingertjes grijpt ze naar de inktpot . . . naar de brief . . . Als moe binnenkomt is alles weg. Marijke schuift met haar buik de tafella dicht.

„Dag Marijke,” zegt moe, „zijn ze zoet geweest?”

„O, ja . . . moe . . . Antje slaapt nog.”

„Nee . . . ik hoor ze bonzen tegen haar bedje. Wat heb je een kleur, kind,” zegt moe nog. Dan gaat ze naar 't gangetje om haar mantel en hoed af te doen.

Een hele poos later.

Moe heeft thee gezet.

Kleine Antje zit met een schoon schortje voor in de box.

„Moet ik nog boodschappen doen, moe?”

Vreemd is dat, denkt Marijke, 't is net of ze moe bedriegt. Ze vraagt het elke Zaterdagmiddag als moe het naaiwerk weggebracht heeft. En dan vindt ze 't heel gewoon. Nu niet.

Ze hoort 't zich zelf zeggen: „Moet ik nog boodschappen doen, moe?”

Ze doet er toch geen kwaad mee?

Met die brief? Of wel? Die vijf centen dan die ze zo pas stilletjes uit het varkentje heeft geschud toen moe in de keuken met het gehakt bezig was?

Ongemerkt heeft ze de centen in haar mantelzak gestopt. En de brief in de boodschappentas.

Moe is bijna klaar.

„Wacht even, Marijke, tot ik m'n handen schoon heb. . . . of nee,” bedenkt moe zich, „haal maar een potlood en in de kast onder de broodtrommel ligt wel een lege suikerzak.”

Marijke wil zelf zo graag het lijstje schrijven.

Moeder wrijft een paar beschuiten fijn en begint de balletjes te draaien.

Onderwijl noemt ze op en Marijke schrijft.

„Een ons thee, een pond suiker, een pond zeep, een pond rijst, een pond bruine bonen. . . .”

„En een koek voor morgen bij de koffie. . . .” vult Marijke aan.

Even aarzelt moe.

Marijke merkt het niet.

Ook niet, dat er een diepe rimpel in moe's voorhoofd komt.

„Ook maar een koek,” zegt moe dan langzaam. „En een wit en een bruin brood. . . . hier is een rijksdaalder, denk er goed om, hoor. . . .”

Elke Zaterdag krijgt Marijke een rijksdaalder mee in moe's portemonnaie en elke keer zegt moe: „denk er goed om, hoor.”

Met een licht hartje huppelt Marijke het gangetje in om haar mantel en muts.

„Och,” zegt moe, „haal jij voor dat je weggaat nog even de theedoeken voor me in huis, ze hangen op het hekje.”

„O, moe, kijk eens,” roept Marijke, „het vriest! De theedoeken zijn helemaal stijf.”

Jan en Antje komen ook aanlopen. Dat moeten ze zien. Op de keukentafel maakt Marijke er handig een paar poppen van. Stijf rechtop zitten ze op de tafel en ze glinsteren zo fijn. Net heel. . . . heel kleine schitterende steentjes. Marijke laat de kopjes knikken en de armpjes wuiven, en Jan en Antje schateren van 't lachen.

Maar al heel gauw vallen de roodgeruite dames slap neer en nu liggen ze als twee natte hoopjes naast het lege vleesbord op de tafel.

„Zulke poppen leven niet lang, Antje,” zegt moe, als ze ziet dat Antje een lipje trekt, „kom maar bij

moes, dan krijg je een stukje beschuit. En Jan natuurlijk ook.”

Moeder speldt haar eigen grote brede sjaal om Marijke's schouders. „Ziezo, nu kun je er tegen. En nu de deur uit, anders ben je voor donker niet weer thuis.”

Moe hoefde 't geen tweemaal te zeggen. Marijke staat al op straat.

't Is een heldere vrieslucht. De kou prikt in haar oren, in haar handen, maar die stopt ze lekker onder moeders sjaal. De boodschappentas bungelt aan haar ene arm.

Het is druk op straat. 't Is ook de laatste Zaterdag vóór Sinterklaas. Er staan massa's kinderen voor de etalage's te kijken.

En de grote mensen staan er ook net zo goed. Prettig is dat, denkt Marijke. Jammer dat zij nooit eens samen met moeder gaat. Alleen Zondags. En dan mogen ze bijna nooit voor 'n etalage staan kijken van moe.

Moe heeft het ook altijd zo druk. Arme moes. Andere moeders hoefden niet voor hun kinderen geld te verdienen.

Dat deden natuurlijk de vaders. Jammer dat hun vader.... Marijke slikt even. Daar wil ze nu niet aan denken, aan dat vreselijke.... alles is nu zo mooi.... de brief.... wat fijn dat ie net klaar was toen moe thuiskwam.... en ze heeft 'm wat netjes geschreven. Alleen het adres.... dat was niet heel mooi....

maar toen was moe ook al voor 't raam.... nou ja, je kon 't best lezen en haar eigen naam, die had ze goed duidelijk geschreven en dat was een voornaam ding.... zou Sinterklaas.... of zou die nu al op de boot zijn....

Soms zeiden de grote mensen dat ie verhuisd was naar een ander land.... maar dan lachten ze er altijd bij.... je kon op grote mensen nooit aan, vond Marijke. Ze geloofde er dan ook niets van.... dan zou moe het wel weten.... die jokte nooit, die maakte hun nooit wat wijs.

Siem Brandsma, die jongen uit de derde klas.... die had gisteren geroepen: „Sinterklaas en Zwarte Piet die bestaan er lekker niet.”

Even kneep een vreemd bang gevoel in Marijke's hartje. Want een andere grote jongen had ineens gefluisterd: „hou je snater, jô,” toen zij met nog een paar meisjes er aan kwamen.

Hé, daar is de sigarenwinkel van Brand. Ze stapt meteen binnen en legt haar vijf centen op de glazen vitrine.

Een scherpe prikkelende geur van sigaren en tabak komt in haar neus. Er staat net een heer die sigaren koopt. Ongeduldig kijkt Marijke toe hoe mijnheer Brand de sigaren in het zakje schuift. Wat doet hij dat langzaam en voorzichtig, 't lijkt wel of ze van porselein zijn.

Ze stapt van haar éne been op het andere. Hoe gauwer de brief gepost wordt, hoe beter.... morgen

gaat er natuurlijk geen post weg. 't Zou jammer zijn als ie tot Maandag bleef liggen.

„En... jongedame?” vraagt mijnheer Brand met een lange uithaal.

„Een postzegel van vijf cent, mijnheer,” zegt Marijke kleurend.

Mijnheer Brand schuift de vijf cent van de vitrine in z'n hand.

„Nou is m'n dag al weer goed, geef maar hier je brief, zal ik 'm es even opplakken?”

Voor geen geld ter wereld geeft Marijke de kostbare brief uit haar handen.

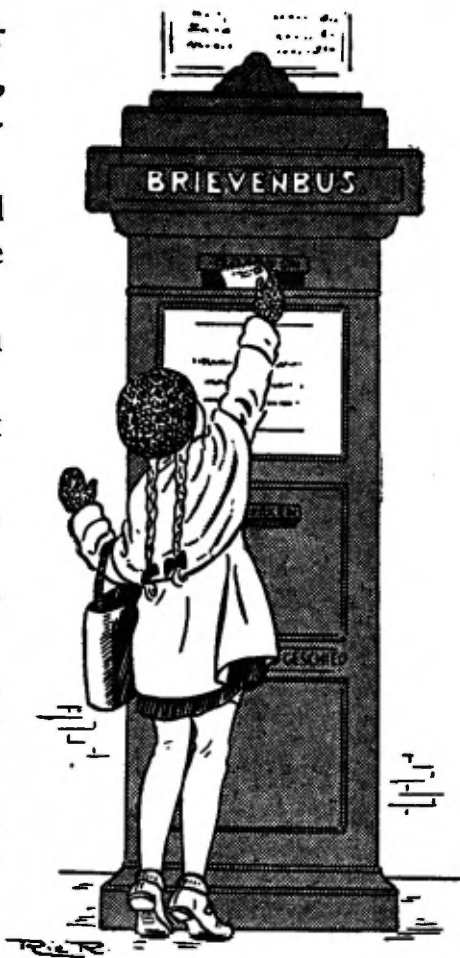
Ze drukt 'm stijf tegen zich aan.

„O, dat kan ik zelf wel,” zegt ze verschrikt.

„Goed dan... je bent een flinke meid.”

Mijnheer Brand legt de postzegel voor haar neer.

Marijke kleurt nog meer. Nu lachen ze allebei, mijnheer Brand en die andere mijnheer die nog is blijven staan en nu de deur voor haar opendoet.

Buiten voor de etalage plakt ze zorgvuldig de postzegel in de rechterbovenhoek. En dan kijkt ze nog even naar de achterkant. Duidelijk staat het er, hoor: Marijke Martens, Leliestraat 5.

Op haar tenen staat ze als ze de brief langzaam door de gleuf van de grote rode bus laat glijden.

Ze ziet helemaal niet dat ze de enveloppe niet dicht geplakt heeft.

Domme Marijke!

III

Nu is 't al helemaal donker buiten. De melkboer is er geweest. En de kolenman is er geweest. Die heeft een hele zak kolen in het schuurtje gebracht. Nu heeft moe de achterdeur op slot gedaan. Er komt nu niemand meer. Het is nu warm en gezellig in de kamer. De overgordijnen zijn dicht. Eerst heeft moe de bloempotten allemaal op de machinetafel in de hoek gezet. Want het vriest op eens heel erg. In de keuken en in het schuurtje komen al dikke bloemen op de ramen.

Marijke heeft in moe's naaikast een modeplaat gevonden, een oude, die zij wel hebben mag. Nu zit ze bij de kleintjes op de vloer en knipt voor Jan en Antje figuren uit.

Telkens als ze er eentje klaar heeft, bedenkt ze een mooie naam en schrijft die er onder.

Er ligt al een heele rij.

Kleine, popperig aangeklede meisjes en jongetjes, een mooi bruidje met lange sluier en een prachtige krans in het haar. En nog een heleboel dames. Eén heer is er maar. Jammer, hij stond naast het bruidje. Hoe moet die nu heten? „Vader,” zegt Jan. Marijke kijkt verschrikt of moe 't ook gehoord heeft. Want dan komt er zo'n verdriet in moe's ogen.

Jan en Antje genieten. Marijke fantaseert een heel mooi verhaal van een bruid en een bruidegom en van allemaal mooie rijke dames, die in prachtige huizen wonen en nu op de bruiloft gaan in een grote versierde zaal.

Kleine Antje praat haar alles na en noemt gehoorzaam alle namen die Marijke haar voorzegt.

„Kijk, dat jongetje en dat meisje heten Eddy en Lili. En het bruidje. . . . nou ja, die lijkt wel wat op de juffrouw van school,” vindt Marijke. Dus die heet juffrouw Lichtenberg. En die bruidegom dan maar mijnheer Bruinsma, net als de meester van de vierde klas. Die is wel getrouwd, denkt Marijke, want die is al oud en hij ziet er wel getrouwd uit. Maar ja, dat hindert niet, daar weten Jan en Antje toch niets van, „en da's mijnheer Bruinsma,” zegt Antje haar na.

Moe zit aan de tafel kousen te stoppen. Af en toe kijkt ze even naar de kinderen. Die Marijke toch, denkt ze, wat wordt het al een grote meid. Zo mooi als die met de kleintjes kan spelen.

Marijke vindt alles mooi en licht en vrolijk, deze Zaterdagmiddag. 't Komt allemaal van die brief. Waar

zou hij nu zijn? Misschien al in een grote grijze postzak in een grote trein. Hoe lang zou zo'n trein er over doen, over de reis naar Spanje?

Of zou een brief ook met een boot moeten.... over de zee?

O, ze popelt van pret als ze er aan denkt dat er een heuse brief van haar in een postzak zit en zo'n grote grote reis doet. Zou Sinterklaas.... o, ze wil er maar niet meer aan denken.... ze durft niet.... zo mooi is het.

Natuurlijk komt de brief over. Brieven komen altijd over. Als er maar een postzegel op zit en een duidelijk adres op staat.

„Kijk Jan, nu gaan we een kerk bouwen, zo, deze stoof is de kerk... een toren maken we van blokken. Nu gaat dat bruidje trouwen met dien mijnheer Bruinsma met die handschoenen aan, zie je, hij heeft z'n deftige trouwjasje aan.

De bruidsmisjes komen achteraan.

Fijne jurken hebben ze aan. De ene een lichtblauwe en de andere een r se.

Nou de familie. Allemaal dames, heren heb ik niet meer.... Zo, de kerkdeuren gaan dicht.... nu gaan ze zingen.” Met open mond kijkt Jan naar Marijke. Antje klapt in haar handjes. „Ja.... ja.... nu zingen....” roept ze.

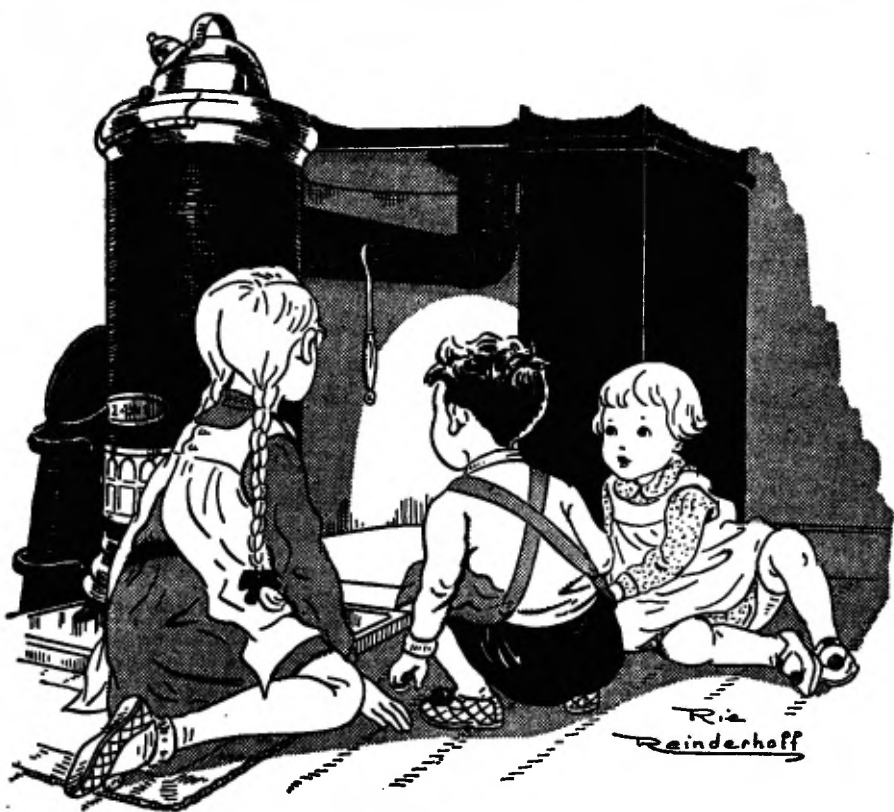
Een poosje later gaat de kerk uit. Statig stappen de bruid en de bruidegom er uit. Nu gaan ze feestvieren. „Wacht, nu maken we een lange tafel van de voeten-

bankjes. Een schone zakdoek er over.... mag het, moe....?" Moe lacht en knikt. Ze mogen ook ieder een kopje thee en een speculaasje. Ze maken er een fijne maaltijd van.

Maar eindelijk worden ze alle drie moe. Marijke heeft hete blosjes op haar wangen en Jan en Antje beginnen te kibbelen.

Gelukkig heeft moe al haar kousen heel. Ze helpt Marijke de snippers opruimen.

Als 't buiten helemaal donker is, kruipen Marijke en

Jan en Antje naar de kachel. Met hun drietjes hurken ze stijf tegen de schoorsteenmantel.

Drie heldere stemmetjes klinken:

Sinterklaas kapoentje
Breng ons wat in 't schoentje,
Breng ons wat in 't laarsje,
Dank je Sinterklaasje.

Marijke kijkt stilletjes naar moeder. En moeder naar Marijke. Moe kijkt opeens heel verdrietig, dat ziet Marijke. Die lieve moes, natuurlijk, ze is bang dat Sinterklaas hun dit jaar weer niet veel brengen zal. Maar niks hoor. . . . dat zal ze over een paar dagen wel anders zien. . . .

En met een blij, licht hartje zingt ze en Jan en Antje zingen mee:

Sinterklaas die goeie heer,
Komt hier alle jaren weer,
Uit het land van Spanje.
Dan brengt hij ons lekkere koek,
Speelgoed en een prentenboek,
En appeltjes van oranje. . . .

IV

't **I**s avond. Ergens in een straat staat een huisje. Een tuintje er voor. . . . een hekje er voor. . . . een geel klinkerstraatje er voor. . . . en een paadje van grint er omheen.

Het granieten stoepje in het kleine portiekje is zo

schoon. . . . zo helder en de brievenbus en de belknop blinken zo prachtig. In het portiekje ligt een ijzeren vloermat met een dweil er schuin omheen gevouwen. Die dweil is zo wit. . . . zo helderwit. 't Lijkt wel of er nog nooit iemand z'n vuile voeten aan schoongeveegd heeft. Dat is ook waar. Want de melkboer en de bakker gaan achterom. En de kruidenier met z'n mandje gaat achterom. En het kleine jongetje van de burenen, die elke morgen de krant haalt, gaat ook achterom. Als de groenteboer aanbelt, dan blijft hij vlak voor dat schone portiekje staan en buigt zich helemaal scheef voorover naar die blinkende koperen bel.

En de postbode die in dat huisje woont, gaat zelf ook achterom.

In de achterkamer van het huisje slaat de klok negen uur. En de man die aan de tafel de krant zit te lezen, gaapt en rekt zich uit. Hij heeft al een beetje een kaal hoofd en hij heeft een bril op z'n neus met gebogen stangen achter z'n oren. En hij heeft een blauwe jas aan met blinkende knopen.

Nog even steekt hij z'n lange benen uit naar de warme haard, en dan trekt hij zijn warme pantoffels uit. „Hé. . . . hé. . . .” zucht hij. . . . „hé. . . . die nachtdienst ook. Toe vrouw, geef me nog een warm bakje.”

De vrouw van den postbode staat op.

„En je hebt je thee nog niet eens opgedronken. . . . nu is 't natuurlijk koud, ik zal dit maar weggoeien.”

Postbode De Goede knikt. Hij trekt z'n schoenen aan. En hij haalt z'n dikke jekker van de kapstok uit de gang en trekt die in de warme kamer aan.

Z'n vrouw gaat achter hem staan en geeft een flinke ruk aan de kraag.

„Hè. . . . hè. . . .” zucht postbode De Goede. . . . „die reumatiek ook. . . .”

Hij drinkt z'n kop hete thee leeg.

Hij trekt z'n dikke grijze wanten uit z'n jekkerzakken.

„De drukke tijd komt voor ons weer aan, vrouw. Eerst Sinterklaas, dan Kerstmis en Nieuwjaar.”

Zijn vrouw knikt. Ze heeft er nog helemaal niet aan gedacht. Ja, het is al gauw weer Sinterklaas.

„Dag moeder,” zegt de postbode, „ga jij straks maar vroeg naar bed, 't is zo koud. . . .”

„Ja. . . . wel te rusten, vader. . . .”

Ze noemen elkaar vader en moeder.

En toch hebben ze geen kinderen.

Boven, op de slaapkamer staat alleen maar één groot bed. Dat is van hen beiden. En dan staat er op de lo-geerkamer nog net zo'n bed. En verder niets.

Maar eens, al heel lang geleden, stond er op *hun* slaapkamer een wit bedje. En daar sliep een meisje in met frisse rode wangen en stevige bruine beentjes.

Toen waren het straatje en het stoepje ook niet zo schoon. In het grint lagen papiertjes en kapotte doosjes en soms een pop en dan weer een omgevallen kruiwagentje.

En overdag liepen de stevige bruine beentjes om het huisje en in het huisje en op de trap naar boven, en overal.

Maar eens op een dag werd het kleine meisje ziek. . . . heel erg ziek. Elke dag stopte de auto van den dokter voor het huis en de dokter stapte er uit en liep door de voordeur en dan de trap op naar boven.

En eindelijk op een dag kwam hij weer en 's middags nog eens en 's avonds nog eens. . . .

Toen niet meer.

Want het kleine meisje was gestorven, ze had nu nooit pijn meer en nooit verdriet meer. . . . ze was toen bij den Heere Jezus in de hemel.

Dit alles is al heel lang geleden.

Later is het huisje zo geworden als het nu is. . . . en het straatje en het stoepje en het grint.

Buiten is het nu vinnig koud. De wind giert langs de stille straten en fluit om de hoeken van de huizen. De lucht is heel helder. De maan schijnt en de sterren schitteren en twinkelen. Het vriest.

Als 't zo een paar nachtjes doorgaat, zal het ijs gauw sterk zijn. Postbode De Goede zet onder 't fietsen de kraag van zijn jekker omhoog. . . . ziezo, tot over zijn oren. . . . dat is lekker. Op de hoek van de Leliestraat, tegenover de sigarenwinkel van Brand, stapt hij af. Hij zet z'n fiets tegen de muur. Hij doet z'n éne want uit en zoekt de sleutel. De sleutel van de grote rode brievenbus. Hu! wat giert de wind hier om die hoek

.... maar gauw hier vandaan.... er zit niet veel in, vanavond.... een paar brieven.... een paar kranten, dat is alles. Die éne brief lijkt wel open te zijn.... zeker vergeten te sluiten.... nou, straks op 't kantoor zal hij wel eventjes kijken.... hu, die koude wind.... maar gauw hier vandaan.

Hij drukt de knip van z'n leren tas stevig dicht en schuift de tas op z'n rug. Voort fietst hij al weer. De torenklok vlak bij de school van Marijke, slaat net één. Postbode De Goede stapt het kantoor binnen. Hier is het heerlijk warm en gezellig. Er branden hier twee lampen en in de hoek van 't kantoor staat een grote zwarte kachel gloeiend heet.

„Hè.... lekker is 't hier.”

„Ja....” zegt de directeur, „je bent net op tijd, De Goede, 't slaat halftien.”

De Goede stapt naar de kachel en wrijft z'n verkleumde handen.

„'t Is buiten koud, mijnheer, 't is geen pretje.... het vriest dat 't knapt.”

„Ja, kerel.... nou, ik ga dan maar naar huis.”

Boem! De zware kantoordeur valt dicht. De directeur is weggegaan.

Nu is postbode De Goede alleen.

Zijn nachtdienst begint.

Als zijn stijve vingers weer lenig zijn, maakt hij zijn tas open.

Hij legt z'n klein stapeltje brieven op de grote stapel die op een tafel ligt. Nu gaat hij ze uitzoeken. De

kranten op één hoop en de brieven en briefkaarten apart. En dan neemt hij het stempel. Bons.... gaat het op elke brief.... bons.... weer één.... bons weer een....

Hé, wat is dat? O, die brief die in de bus op de hoek van de Leliestraat zat. De postzegel zit maar half vastgeplakt. En da's waar ook, de brief was open.

Nu leest hij het adres.

Aan Sinterklaas, Spanje.

„Sinterklaas” staat helemaal bovenaan op de enveloppe en „Spanje” helemaal onderaan.

Hij keert de brief om.

„Marijke Martens, Leliestraat 5.”

Hij wacht even. Hij denkt even na. En dan doet hij iets wat hij nog nooit gedaan heeft al de tijd dat hij postbode is. En dat is al twintig jaar. Hij neemt de brief uit de enveloppe en leest.

Als hij alles gelezen heeft, begint hij nog eens van voren af aan. Dan kijkt hij een hele poos strak voor zich uit. In z'n voorhoofd zijn nu diepe rimpels en hij neemt z'n zakdoek en snuit zijn neus. En hij doet z'n bril af en veegt over zijn ogen. De brief plakt hij niet dicht en hij legt hem *niet* op de stapel bij de andere.

Hij steekt de brief in z'n zak. . . .

V

Zondagmorgen. De kerkklokken luiden. Overal.
Bim-bam-bim-bam. . . .

Nu is het halftien. De grote zware torenklok naast Marijke's school, die geeft zo'n somber geluid. Daar word je een beetje bang van, een beetje bang en ernstig. Dan is er de klok van Marijke's eigen kerk. Die klinkt prettig en vertrouwd. Bim-bam-bim-bam. . . . kom. . . . toch. . . . kom. . . . toch. . . . Vader heeft het Marijke verteld toen ze nog heel klein was, wat het betekent, dat bim. . . . bam. . . . Nu hoort ze 't nog altijd. . . . kom. . . . toch. . . . kom. . . . toch.

En dan is er nog de bel van het kleine kerkje in de Anjelierstraat. Die luidt met driftige kleine rukjes, heel vlug. . . . heel schrill. . . . net of ze altijd haast

heeft. Die van haar eigen kerk hoort Marijke 't liefst.

„Ben je klaar, Marijke?”

„Ja, moe.”

„Breng jij dan Antje even?”

„Ja.... moe.”

Ze brengen Antje 's morgens bij de moeder van Annie.

Die blijft 's Zondagsmorgens altijd thuis. Dan kan moe naar de kerk. Met Marijke en Jan. Want Jan is al bijna vijf jaar. Die kan wel stilzitten.

Annie zit nog bij de tafel in de keuken. De anderen zijn klaar, maar Annie's bordje is nog niet leeg.

Het gaat nog niet vlug met Annie's eetlust.

„Ga je niet met ons mee?” vraagt Marijke.

Annie schudt haar hoofd. „'k Mag niet van moe,” zegt ze met een volle mond.

Juffrouw Zwart komt net de keuken binnen. Ze knijpt Antje in haar wangen. „Ben je daar al, Antje? Ga je me straks weer helpen als ik broertje was? Hij wacht al op ons. Kijk maar eens naar hem.”

In de kamer staat de wieg met broertje. Broer kraait van pret als hij opeens Antje's hoofd ziet, net over de rand van z'n nestje. Z'n blote beentje stuurt hij onhandig in de richting van Antje's haar. Eerst lukt het niet. Nee, hoor, telkens grijpt hij mis.... maar opeens, dan heeft hij Antje's strik te pakken. Z'n teentjes haken zich vast aan een lus.... en hij trekt uit alle macht.... en hij schreeuwt uit alle macht. Da's

een leuk spelletje. Antje duikt telkens omlaag, maar zodra ze weer kijkt, grijpen de rose beentjes weer naar de strik.

„Kom jij ook maar in de kamer, Annie,” roept haar moeder. „Neem je bordje mee, dan kun je af en toe nog een hapje nemen.”

Annie pruilt een beetje.

„Ik wil zo graag met Marijke mee,” zegt ze verdrietig.

„Geen denker aan, kind. Dat kan nu niet. Je moet nog een paar dagen in huis blijven nu 't opeens zo koud geworden is.”

Annie heeft geen sjaal meer om haar hoofd, maar in ieder oor zit nog een grote prop watten.

„Mag Marijke dan straks komen spelen, moes?”

„Natuurlijk, dat mag best. Marijke mag dadelijk na 't middageten wel komen. En dan mogen jullie met 't theeserviesje spelen. En je mag zelf theezetten en melk in 't kannetje doen en suiker in 't potje. Is 't nou goed?”

Annie's gezicht klaart in eens op en Marijke kijkt ook *net* zo blij. Ze huppelt de deur uit. Want bij 't hekje van hun tuintje staat moe, de mantel al aan. En de kerkklokken luiden al maar door.... bim.... bam
.... kom.... toch....

Moe is al klaar. Ze trekt Jan z'n warme muts diep over z'n oren en knoopt z'n jasje helemaal dicht.

En ze speldt Marijke haar eigen grote sjaal om. Want Marijke's manteltje is niet erg dik.

„Nou heeft u geen sjaal, moe....”

„O, ja,” zegt moe, „ik heb m'n oude om, zie je wel, helemaal onder de mantel weggestopt, dat kan best.”

Marijke ziet dat moe haar kapotte schoenen aan heeft. Er zitten bijna geen zolen meer onder. Wat zal dat koud zijn, denkt ze. Maar ze zegt niets. Die goeie, lieve moes. Ze moet zo hard werken om geld te verdienen voor haar en Jan en Antje. Maar wie weet.... die brief.... die brief.... misschien loopt moeder de volgende Zondag wel op een paar nieuwe schoenen.

Voor moe een paar schoenen, hè, dat is eigenlijk het allerfijnste.

Blij stapt ze naast moe en Jan verder.

O, als zij maar eerst groot is. En van school kan.... dan zal ze voor moe werken.... dan zal ze geld verdienen.... dan hoeft moe niet meer zo erg lang te naaien 's avonds, tot haar ogen er pijn van doen.... och vader.... waarom is vader ook gestorven.... alles was veel mooier thuis toen vader er nog was.... Moe is ook wel lief, maar vader speelde altijd zo leuk met haar.

En vader kon orgelspelen en moe helemaal niet. Nu zingen ze nog wel, maar met vader bij 't orgel was veel fijner. Och, waarom heeft de Heere vader weggenomen.... hij hoorde toch bij moe en bij haar en Jan en Antje?

Datzelfde heeft Marijke een keer tegen moe gezegd, ook op een Zondag.

„Dat mag je nooit meer zeggen, kind,” zei moe toen.
„De Heere weet veel beter dan wij, wat goed voor vader is. Vader hoort nu in de hemel bij den Heere Jezus. Anders had de Heere hem niet van ons weggenomen.”

Ja... dat wist Marijke immers ook wel. Moeder had in die droeve dagen, toen vader zo ziek was, zo vaak met haar gebeden of de Heere vader weer beter wilde maken... ze wilden het allen zo graag... maar moeder bad er altijd bij: „maar als Gij het anders wilt, Heere, leer ons dan in Uw wil berusten...” en ze had Marijke verteld, wat dat betekende.

„Dat mag je nooit meer zeggen,” zei moe. Och.... eigenlijk had Marijke het gezegd, die Zondag, omdat ze moe zag huilen... daardoor was ze zelf zo verdrietig geworden.

O... eerst was het zo akelig en stil in hun huis. Met hun drietjes zaten ze toen te eten... want Antje lag toen nog in de wieg.

Die kleine Antje... die wist niets van vader... jammer, vond Marijke... en Jan... nee, Jan ook niet veel meer....

Alleen zij... zij weet alles nog heel goed.... ze zal vader nooit vergeten....

Maar o... wee, nu zit ze toch al lang in de kerk, naast moeder en Jan en... moe stoot haar aan... Met een kleur van schaamte luistert ze opeens vol aandacht.

De dominee leest juist de tekst voor.... en Marijke moet die onthouden van moe.... Moe vraagt haar elke Zondag thuis of zij die nog weet.

Dicht bij haar zit een lange mijnheer met een bril op. Die schrijft altijd iets in een boekje als de dominee de tekst voorleest. Nu ook weer. Hij kan zeker niet best onthouden. Marijke vindt het erg gewichtig, dat je in de kerk maar zo een boekje en een potlood uit je zak durft halen.... en dan schrijven.... als ze groot is.... nou, dan wil ze 't ook doen. Wat was de tekst ook nog weer: o ja.... Luc. 1 : 5—14. Over Zacharias in de tempel. Dat is nogal gemakkelijk te onthouden. Op school vertelt de juffrouw er ook net over.... van Johannes den Dooper.... en dan later komt de geboorte van den Heere Jezus.... dat is natuurlijk met Kerstmis.

Maar dan luistert Marijke opeens niet meer. Ze denkt aan al het moois dat ze in die brief gevraagd heeft zou ze nu heus een poppenhuis krijgen met een tafel en stoeltjes er in en bloempotjes voor de ramen....?

Nu is 't Zondagavond. Jan en Antje gaan vroeg naar bed. Want Jan hoest erg en Antje heeft vuurrode wangetjes en ijskoude voetjes.

„Wacht maar,” zegt moe, „ieder een lekker kruikje mee naar bed.”

Hu! wat is het koud op de trap en op de overloop.

Marijke draagt de kruikjes. . . . Moe draagt Antje.
Boven staan de bloemen nog dikker op de ramen
dan beneden in de keuken.

Moe legt haar eigen kussen nog op Antjes voetjes
en dat van Marijke bij Jan. . . . „Ziezo. . . . zie eens,
Marijke, zo lekker warm liggen ze daar, heerlijk in-
gestopt, hun neusjes net boven de deken. Kom jij nu
eens met me naar beneden. . . . je mag nog een poos-
je opblijven. . . . Moe wil eens met jou praten. . . .”

Beneden in de kamer is 't nu zo gezellig. Marijke zit
op de divan. Moe schenkt een kopje thee.

„Voor m'n grote dochter ook eentje,” zegt moe.

Marijke kleurt van plezier.

Zondagsavonds mag ze een enkel keertje opblijven
van moe.

Maar *nu* is er toch wat bijzonders. . . . denkt ze, moe
doet zo gewichtig.

„Moe. . . . u zou. . . .”

„Ja. . . . ja, dat komt nu. . . . eerst je thee opdrinken
en hier is een koekje, zo, nu kom ik bij je zitten.

Marijke. . . . hoor eens, je bent nu al zo'n grote
meid. . . . je komt al gauw in de derde klas. . . . en
nu hoorde ik je gisteren met Jan en Antje bij de
schoorsteen zingen van Sinterklaas. . . . kijk es. . . .

Jan en Antje zijn nog erg klein, die mogen dat wel
doen. . . . jij natuurlijk ook wel. . . . maar je moet
nu *toch* weten dat Sinterklaas dat niet echt hoort. . . .

je kunt toch wel begrijpen Marijke, dat hij nooit op alle daken tegelijk kan zitten en door alle schoorstenen tegelijk kan luisteren?"

Moe wacht even.

„Maar.... zwarte Piet dan, moe....?"

Marijke stottert van schrik.

Moe merkt het wel.... ze slaat de arm om Marijke heen.

„Heeft iemand op school je nog nooit verteld, dat Sinterklaas niet meer bestaat....?"

„Ja moe.... 1..laatst nog.... Siem Brandsma.... hij zegt.... hij z..zegt...."'

Verder komt Marijke niet....

„....en toen geloofde jij het natuurlijk niet....? en toch is het waar, Marijke. Sinterklaas heeft vroeger, heel lang geleden, wel geleefd, maar nu is hij al lang gestorven. Maar de mensen hebben veel van hem gehouden en om hem nu nooit te vergeten geven ze elkaar op 5 December nog alle jaren cadeautjes en maken elkaar dus echt blij.... en alleen kleine kinderen zoals Jan en Antje mogen nog gerust denken, dat Sinterklaas het zelf doet.... dat is juist leuk.... maar Marijke.... wat is er.... kind dan toch....!"

Marijke heeft zich wild losgemaakt van moeder en nu ligt ze op de divan te snikken.

Moe schrikt er van.... heeft het kind daar nu zo'n verdriet van....

„Kind dan toch...." zegt moe nog eens.

Maar Marijke snikt wanhopig door, haar hele

lichaam schokt van het schreien.... „...die brief
.... die brief.... dus heeft Siem Brandsma gelijk en
al de grote jongens, die er bij waren en er om lach-
ten.... en zij, Marijke, heeft een brief aan.... o....
dus je vader en moeder geven die cadeautjes en

daarom kregen ze verleden jaar haast niets....”
Moe wil haar laten uitschreien, maar 't is of Marijke
niet uitgeschreid raakt.... telkens begint ze op-
nieuw.
„Maar Marijke.... luister nu eens.... je bent al zo
groot.... daarom wilde moe het *jou* nu maar ver-
tellen, want moe vindt het zo naar, dat er dit jaar
46

weer geen mooi cadeau in je schortje komt.... je begrijpt.... nu vader er niet meer is, moet moe alleen alles verdienen. Alles is in de winter zo duur en nu het zo koud is, moet ik zoveel geld voor kolen uitgeven.... wees nu mijn dappere Marijke en houd op met huilen. Ik vertel dit allemaal aan jou, omdat je mij moet helpen. Moe vindt het zelf erg verdrietig maar.... de Heere zorgt toch zó voor ons.... Hij geeft toch altijd genoeg te eten en wij hebben het heerlijk warm in de kamer. Op 't ogenblik zijn er veel mensen , die niet eens geld hebben om het allernodigste te kopen.... dus wij mogen het niet zo vreselijk erg vinden dat wij geen Sinterklaascadeau's kunnen kopen.... dat zou erg ondankbaar zijn....” Nu moe zo spreekt schreit Marijke niet meer.... ze zit een beetje versuft te kijken.... ze wil er niet meer aan denken, want o.... ze durft moe toch nooit te vertellen dat ze een brief.... o.... ze weet geen raad.... waar is die brief, nu hij niet naar Spanje gegaan is....?

Je moet me helpen.... zegt moe.

Dat wil Marijke wel.... arme moes, denkt ze.... arme moes....

Ze zit maar stil voor zich uit te kijken en wil op eens heel graag naar bed.... Moe ziet het wel.... zelf brengt moe Marijke naar bed.... ze hangt haar jurk op.... ze trekt haar de schoenen uit.... allemaal dingen, die Marijke anders zelf doet....

Als Marijke in bed ligt, lekker ingestopt door moe,

slaat ze opeens stijf haar armen om moe's hals....
„Lieve moes”.... zegt ze.... zal ze het nu nog ver-
tellen....? O.... nee.... ze durft niet.... Moe zal
het erg verdrietig vinden.... want misschien zullen
vreemde mensen de brief nu wel gelezen hebben....
o, waarom heeft ze 't ook allemaal stilletjes ge-
daan.... ook die vijf centen uit haar spaarpot ge-
nomen.

Marijke schaamt zich zo.

Ze heeft er zo'n spijt van.

Maar ze zegt niets tegen moe.

Moe gaat naar beneden.

Ze vindt het een beetje vreemd, dat Marijke het zich
zo aantrekt van Sinterklaas....

En toch is het goed.... denkt ze.... dat Marijke het
weet....

Want het is toch anders zo'n verstandige kleine meid
.... dat ze nu zo erg bedroefd is....

Moe zit een poos heel stil in de kamer. Ze kijkt op-
eens naar het portret op de schoorsteenmantel....

Het is een foto van hen allemaal.... Vader.... moe-
der.... Marijke.... Jan en Antje.... Antje is een
heel kleine baby.... ze ligt in moeders arm.

Tranen druppen langzaam uit moe's ogen.... op haar
japon.... Maar daar weet Marijke niets van.

Een poos later gaat moe nog eens naar boven....
en draait op Marijke's kamertje het lichtknopje om.
Marijke ligt rustig te slapen.

Haar oogwimpers zijn nog nat en langs haar wangen lopen twee tranenstrepen.

Die kleine Marijke. . . . Moe strijkt zachtjes over haar gezichtje.

Jan en Antje zijn helemaal ondergedoken in hun warme holletjes met hun warme kruikjes. Er is niets van hen te zien.

Moe gaat nog even weer naar beneden. Ze gooit de kolenkit leeg in de kachel en blaast het theelichtje uit.

En dan knielt ze neer om den Heere te danken voor al het mooie en goede dat ze nog hebben met hun viertjes. Ze is opeens niet verdrietig meer. . . . alleen maar blij en dankbaar voor de heerlijke warme kamer. . . . voor de lekkere bedjes van de kinderen. . . . Zelf vindt moe het helemaal niet erg dat ze geen cadeau's kan kopen.

VI

Juffrouw De Goede loopt de hele morgen op zachte muiltjes door het huis. Ze let op de tijd, dat de melkboer komt en ze loopt hem al tegemoet. Nu hoeft hij niet te roepen bij de achterdeur. En als ze den bakker op z'n bakfiets aan ziet komen, neemt ze gauw haar broodmandje van de spijker in de keuken.

Vóór het huis, op straat, neemt ze brood van hem.

Als ze dat doet, weten de melkboer en de bakker wel,

waarom. Haar man heeft nachtdienst gehad. En dan moet hij 's morgens slapen.

Heel stil gaat ze door haar huis, ze neemt stof af, ze veegt en wrijft, ze klopt achter het huis de kleedjes alles bijna onhoorbaar.

Tegen twaalf uur zet ze de aardappelen op het gas. Nu hoort ze gerucht op de trap.

Haar man komt naar beneden.

„Lekker geslapen?” vraagt juffrouw De Goede, „ga maar gauw bij de warme haard. . . . 'k heb een lekker kopje koffie voor je.”

Ze heeft zelf nog geen koffie gedronken. Voor de gezelligheid heeft ze op haar man gewacht.

Postbode De Goede zit in een luie stoel bij de warme haard. Z'n vrouw komt bij hem zitten. Samen genieten ze van de warmte en de gezelligheid in de kamer. En dan haalt hij opeens wat uit z'n zak. . . .

„Vrouw. . . . kijk es hier. . . .”

Hij geeft haar een brief.

„Die vond ik Zaterdagavond bij de laatste buslichting op de hoek bij Brand. Hij was open.”

„Maar man. . . . !” verschrikt kijkt juffrouw De Goede hem aan.

„Nee. . . . lees maar gerust. . . .” zegt hij kort.

Gisteren is de brief in de zak van z'n jekker blijven zitten. . . . de hele Zondag. Zo pas bij het opstaan dacht hij er weer aan.

Juffrouw De Goede aarzelt nog. Wat scheelt haar

man.... een brief van andere mensen lezen.... dat mag immers niet....

Maar dan leest ze het adres en op de andere kant de naam van de afzender.... en dan trekt ze de brief uit de enveloppe en leest....

Het begint te beven om haar mond.... met de brief in haar hand blijft ze zitten en kijkt naar het kleine meisje op de schoorsteenmantel.

Haar man kijkt naar haar.

Hij weet precies, wat ze nu denkt.

„Ik geloof, dat die brief voor *ons* geschreven is.” zegt hij dan.

„Ja man.... het kan wel zijn dat de Heere het zo bestuurd heeft,” zegt zij. „En wij weten niets meer te bedenken, dat we elkaar geven kunnen. Het wordt toch weer iets, dat ons huis nog maar mooier maakt en het is al mooi genoeg. Och man.... laten wij elkaar dit jaar maar eens niets geven en dan.... vind je het goed....?”

„Ik vind alles goed, wat jij doet,” lacht hij.

't Is bitter koud buiten.... nog kouder dan Zaterdag. De wind waait nog steeds uit het noord-oosten. Een ijsskoude, snijdende wind. Met moe's dikke sjaal omgespeld is Marijke 's morgens naar school gegaan. In de tweede klas missen verscheidene kinderen. De kleintjes die heel ver weg wonen kunnen nu haast niet komen. En er zijn ook veel zieke kinderen.

Marijke heeft een briefje mee van juffrouw Zwart, Annie's moeder.

„Ja... niets aan te doen,” zegt juffrouw Lichtenberg, als ze 't leest.... „die oren van Annie kunnen nog niet door de kou.... en Annie zit nou één keer aan die oren vast.”

Het is wel gezellig op school.

Ze mogen allemaal dicht bij de kachel zitten.

Het is vanmorgen Marijke's beurt om met het nikker-tje rond te gaan voor de zending. Er komen niet veel centen in deze Maandagmorgen. Maar veertien. Een paar jongens hebben hun cent vergeten.

„Dat is net de helft van andere Maandagmorgens,” zegt de juffrouw. „Er missen vanmorgen twaalf kinderen. Dat is veel.... maar we zullen het ons hier echt gezellig maken.... we zullen die kou buiten een poosje vergeten. Eerst gaan we ons versje opzeggen.”

Marijke, op de voorste bank, is het eerst aan de beurt

„Keurig hoor,” prijst de juffrouw, „een tien met een vlag” De juffrouw gaat verder. Marijke heeft nu fijn de tijd om de ijsbloemen te bekijken die de vorst op de ruiten getoverd heeft. Ze staan er dik op.... geen wonder.... 't is Zaterdag al begonnen te vriezen. En Zaterdags en Zondags brandt de kachel niet. De vensterbank is nu kaal en leeg.... de echte bloemetjes en plantjes van juffrouw Lichtenberg staan allemaal bij elkaar, op de achterste bank....

Hè, je kunt de kachel hier echt voelen.... op die voorste bank.... niks lekker aan je gezicht, maar aan je voeten wel.

„Zeg, wat vraag jij voor Sinterklaas....”

Marijke draait zich verschrikt naar Annie Brandsma, een zusje van Siem. Dit zit vandaag naast haar.

„Ik vraag een winkeltje.... een met echte laatjes en vakjes en een snelweger er in.... zo leuk.... ze staan in de etalage bij Vink.... wat vraag jij....?”

„Ik weet nog niet,” jukt Marijke.

Annie hoeft niet te weten dat.... en meteen moet ze weer denken aan thuis.... aan gisterenavond.... en aan de brief....

Misschien brengen ze de brief bij haar terug.... want als Sinterklaas niet meer bestaat,.... dan kijken ze natuurlijk naar de achterkant.... naar de afzender....

Nu is de postbode al lang in de Leliestraat geweest.... misschien ligt de brief nu al thuis in de gang.... en dan vindt moe hem.... wat zal moe wel zeggen....

Had ze 't gisteravond maar aan moe verteld, dan zou....

„Marijke Martens.... toe dan, meisje....”

Ze schrikt op.... alle kinderen hebben de rekenboekjes al uit het vak genomen.... „waar denk je aan.... wacht, ik geloof dat ik 't weet....” lacht de juffrouw, „als jullie nu allemaal ijverig aan 't reke-

nen gaat, dan teken *ik* op het bord waar Marijke over zat te denken....”

Nu zitten ze allemaal te rekenen. Af en toe gluurt er eentje stilletjes naar het bord.... dat eerst door de juffrouw prachtig schoon is gemaakt en goed droog is gewreven.

En dan gaat ze naar de kast en komt terug met een wit houten kistje....

„Kleurkrijt! een gekleurde tekening dus.... fijn....” fluistert Annie.

Eerst is er nog niet veel te zien.... allemaal rechte lijnen en punten en strepen; maar langzamerhand zien ze een figuur en dan nog een.... kijk.... nu worden de rechte lijnen weer weggeveegd.... o, ze zien het al.... Sinterklaas en Zwarte Piet.... natuurlijk.... o, wat duidelijk is het nu.... de juffrouw gaat Sinterklaas al vast kleuren, z'n rode mantel met witte zomen en z'n witte baard....

„Wel Marijke.... had ik gelijk of niet?”

Marijke kleurt en knikt....

De juffrouw kan prachtig tekenen.... 't lijkt precies.... die Piet ook met z'n zware zak op z'n rug.... maar Marijke vindt het allemaal niets leuk meer.... wat heb je aan 'n Sinterklaas op 't bord als hij niet eens bestaat.... Ze wordt er kriebelig van.... hoe langer hoe meer.... eigenlijk is ze boos.... heel graag wil ze dien Sinterklaas wel van 't bord vegen.... zó.... met een paar flinke vegen van die grote geruite doek, die naast het bord hangt.

Als Marijke om twaalf uur uit school komt, kijkt ze gauw in de kamer rond.... op de tafel.... op de schoorsteen.... op het orgel. En naar moe, die zit te naaien achter de machine.

„Zo, ben je daar al, Marijke,” zegt moe vrolijk, „dan gaan we meteen naar de keuken.... Jan en Antje hebben al trek.... en jij zeker ook....”

Nee, Marijke heeft niet veel trek.... stilletjes kijkt ze nog even in de gang, ook onder de deurmat....

Vast geen brief gekomen, denkt ze dan, moe doet zo gewoon....

's Middags om vier uur, als ze uit school komt, zit Marijke maar wat voor zich te kijken. Ze lijkt wat suf, en ze speelt helemaal niet met Jan en Antje.

En ze heeft zo'n hoogrode kleur.

Moe kijkt een paar keer bezorgd naar haar.

„Zijn je voeten koud, Marijke.... trek je pantoffeltjes aan, kind, ze staan hier in de kast....”

„Ja.... moe....”

Maar een poosje later hoort moe een lelijke hoest en en ze ziet dat Marijke zit te rillen.

Moe vouwt haar naaiwerk op.

„Weet je wat,” zegt ze, „ik geloof dat ik maar melk ga koken en brood ga snijden. Blijf jij maar in de kamer, Marijke.... en dan moet je straks eens lekker vroeg naar bed.... met een warme kruik.... ik geloof, dat je niet erg lekker bent....”

Marijke gelooft het zelf ook.... haar wangen branden zo en haar keel doet pijn als ze slikt....

Nog vóór dat moe Jan en Antje uitkleedt, brengt ze Marijke naar boven.... Hu!.... het is zo koud op de slaapkamer. Marijke rilt zo.... maar in bed is het heerlijk.... er ligt een kruik in en moe doet haar oude daagse sjaal om Marijke's hals.

„En nu maar lekker slapen, hoor.... En als die keel morgen niet helemaal beter is, dan blijf je in huis.... wat zeg jij....” troost moe.

Ze stopt Marijke zorgvuldig in....

Marijke kan niet slapen.... ze denkt al weer aan die nare brief.... o, had ze 't gisterenavond allemaal maar aan moe verteld.... nu durft ze niet meer.... nu helemaal niet meer.... ze begrijpt best, dat moe het naar zal vinden.... de mensen hoefden niet alles van je te weten, vond moe. Zouden de mensen de brief hebben gelezen....? Maar ze mogen toch geen brieven openmaken.... en dit was toch een heuse brief.... met een heuse postzegel.... Hè.... wat is haar keel droog.... op een stoel naast haar bed heeft moe een glas water gezet.... hu.... wat koud is dat glas en wat koud is het water.... en haar tanden klapperen.... gauw duikt ze weer onder de dekens....

Maar opeens.... daar hoort ze wat in de gang. Het is een bekend geluid.... dat ze goed kent.... het klepje van de brievenbus. Zou.... zou.... haar brief.... o, als het haar brief nu es was.... wat zou moeder....

Binnen, in de kamer, hoort ze 't ratelen van de trap-

machine.... Moe heeft er niets van gehoord.... van het klepje.... hoor maar.... ze naait door....

Een hele poos wacht Marijke.... zal ze.... zal zij es gaan kijken....? Nee.... dat durft ze niet.... 't is al laat.... zo pas heeft ze de klok tien horen slaan.... en als moeder het hoort....

Maar in bed kan Marijke het niet langer uithouden. Ze voelt zich zo benauwd.... en haar hoofd brandt zo en haar keel prikt zo.... en haar handen zijn kletsnat.... En ze weet maar één ding meer.... dat het klepje van de brievenbus gegaan is.... en dat moe er niets van gehoord heeft.... En dat het *haar* brief wel eens kan zijn.

Marijke glijdt uit haar bed.... ze staat met haar beide voeten al op de vloer.... hu.... wat koud....! Licht durft ze niet te maken.... want als moe het lichtknopje hoort, is ze dadelijk aan de trap.... en de machine gaat nu niet meer. Alles is stil. Zal ze.... Zachtjes opent ze de deur van haar kamertje.... nog zachter schuifelt ze over de overloop en bij de trap neer.... o, wat donker en koud is 't op de trap.... in 't midden kraakt

er een trede. . . . nu staat ze al op de onderste trede. . . . nu op de cocosloper. Tastend loopt ze verder. . . . ja, er ligt iets. Van de straatverlichting buiten schijnt er een flauwe lichtstreep door 't gele ruitje in de voordeur.

Op de mat ligt wat.

Marijke raapt het op. . . .

Nee. . . . 't is niet *haar* brief. . . . deze is geel en veel groter. . . .

De teleurstelling is zo groot. . . . en nu kan Marijke zich opeens niet meer goed houden. . . . ze snikt het uit. . . .

Nu hoort moe wel iets. . . . verschrikt doet ze de kamerdeur open en daar ziet ze een trillende schreiende Marijke. . . .

„Kind. . . .!” Moe trekt Marijke meteen in de kamer. Daar staat ze nu en snikt, al maar door. . . . haar ogen knippen tegen het lamplicht en door haar tranen heen ziet ze lange lichtstrepen uit de lamp schieten. . . .

Moe brengt haar bij de kachel. Ze vraagt eerst niets. . . . Ze ziet wel dat Marijke zo rilt. . . . en ze denkt ook aan gisterenavond toen Marijke zo erg huilde om dat van Sinterklaas.

Daarom vraagt moe zachtjes: „Denk je daar nu *nog* aan, Marijke. . . . en heb je nog heel niet geslapen. . . .?”

„Weet u het dan van die brief?” vraagt Marijke schreiend.

„Wat brief?“ schrikt moeder.

O... nu moet Marijke het wel vertellen... en met haar hoofd tegen moe aangeleund, doet ze het... ze vertelt alles... van de brief aan Sinterklaas... en van het praten van moe over Sinterklaas, gisterenavond... en van haar bangheid, dat andere mensen de brief zouden lezen...

Moe vindt het wel naar. „Wat heb je er allemaal in geschreven?“ vraagt ze ongerust.

Marijke vertelt het.

Moe's gezicht betreft. „Ja... dat is geen prettige geschiedenis“... zucht ze. „Kind... zoiets mag je ook maar zo op je eigen houtje niet doen. Daar ben je nog te klein voor. Je weet ook niet eens, hoe een brief geschreven moet worden. Heb je onze naam er ook op gezet?“

„Ja,” zegt Marijke ijverig. „Ons hele adres op de achterkant.“

Moe's gezicht betreft nog meer. In haar hart wilde ze wel dat Marijke dat vergeten had.

Maar als moe ziet, dat Marijke opnieuw begint te schreien, vindt ze, dat Marijke nu genoeg gestraft is voor het schrijven van die brief.

„Kom...” zegt ze, „moe is niet boos, — ga nu eens hier in deze stoel zitten... hier is een zakdoek... droog je tranen maar... en dan krijg je een kopje thee van me...”

Marijke is al weer wat kalmer geworden... en veel rustiger nu moe alles weet.

„Waarom kwam je eigenlijk beneden, Marijke?” vroeg moe opeens. „Wilde je me alles komen vertellen? Dat is goed, hoor.... want kleine meisjes mogen geen geheimen voor hun moeder hebben....”

Marijke kijkt wat beschaamd....

„Nee.... moe....” zegt ze eerlijk.... „daarom was het niet.... ik hoorde de brievenbus en ik dacht.... misschien is het mijn brief.... maar het was niet zo.... het was....”

„Was er *wel* iets....?” vraagt moe, „nu, zo laat? Ik ga es even kijken dan.” Meteen draait moe het licht aan in de gang en dan komt ze binnen met de grote, gele enveloppe.

Verbaasd bekijkt moe die brief.

Hij is voor *haar*.... het adres staat er duidelijk op.... met drukletters nog wel.

Aan de Wed. Martens,
Leliestraat 5.

Dat is dus goed. Maar er zit geen postzegel op en hij is niet gestempeld. Aarzelend maakt moe de enveloppe open.

Allereerst valt er een brief uit.

De brief van Marijke.... Moe ziet het direct.

Maar er zit nog wat in. Een witte enveloppe, gesloten.

En als moe die ook nog open maakt, vallen er twee briefjes van tien gulden uit. En een brief.

Ook met drukletters geschreven. Moe leest:

Geachte juffrouw Martens,

Wij lazen bijgaande brief... die was namelijk niet gesloten. Wij geloven, dat de Heere deze brief op onze weg plaatste, om ons de gelegenheid te geven, u deze kleine verrassing te bereiden.

Koop er iets voor wat u nodig hebt. En probeer niet, den gever te ontdekken, want hij wil graag onbekend blijven.

Het is zaliger, te geven, dan te ontvangen.

Marijke heeft ademloos toegekeken. Ze ziet haar brief... en dat geld... en ze begint er iets van te begrijpen.

„Marijke... luister toch eens...,” zegt moe. En dan leest moe haar de brief voor...

Moe heeft tranen in de ogen.

„Wij *moeten* dit aannemen,” zegt ze... „de Heere geeft het ons, door middel van jouw brief, Marijke, en door deze mensen...”

De Heere weet alles... Hij weet dat wij... dat wij dit geld zo goed kunnen gebruiken... kom, Marijke, we willen Hem er samen voor danken, hè kind?”

Marijke knikt. Ze voelt zich o zo licht en zo blij... en nu ze moe alles verteld heeft, lijkt het ook of haar keel veel beter is en ze niet meer zo heet is en zo benauwd. O... en dan is er *nog* wat... ze schaamt zich zo... ze heeft vanavond niet eens gebeden en er ook niets van aan den Heere verteld... van die brief... en toch heeft de Heere alles zo goed gemaakt...

Moeder knielt naast Marijke en dan dankt moe den Heere, dat Hij Marijke's brief heeft willen gebruiken om hen zo te zegenen.

En dan brengt moe Marijke zelf naar bed.

Op de koude trap en op de overloop rilt ze alweer.... maar dan is het heerlijke warme bed er en de hete kruik.... diep duikt ze onder de dekens.

Moe fluistert nog: „Welterusten, Marijke.... denk je er aan.... niet weer brieven schrijven, waar moe niets van weet, hoor.”

Marijke zegt niets.... maar ze pakt even moe's hand en knijpt die heel stijf....

Moe draait het licht uit.

Diep onder de dekens vouwt Marijke nog eens haar handen.... „Lieve Heere Jezus....” fluistert ze, „o, ik dank U zo.... ik dank U zo voor alles.... dat alles nu weer goed is en dat moeder.... alles.... nee, alles niet, dat wist ze wel beter,.... maar als ze dan toch maar schoenen kan kopen, warme nieuwe schoenen.... en dan kolen.... veel kolen voor de kou en misschien wat voor Jan en Antje....”

Vóórdat ze helemaal klaar is met bidden, slaapt Marijke al.... ze is zo moe.... en zo slaperig....

De volgende morgen wordt ze wakker, als het al helemaal licht is in haar kamertje.

Moe staat voor haar bed.

„Langslaapster,” zegt moe.... „hoe voel je je nou.... hoe is 't met je keelpijn....?”

„Ik voel er niets meer van....” zegt Marijke....
„maar ik zou wel graag een boterham lusten....”
„Ha,” lacht moe.... „dat is een goed teken.... 't is geen wonder, hoor, wat dacht je, hoe laat het was....?”

Marijke weet het niet.... maar ze voelt zich wel erg vreemd en leeg in haar maag.... en de zon schijnt op de ijsbloemen....

„'t Is al middag geweest,” zegt moe, „we hebben net gegeten en ik ben klaar met de vaat.... nu, raad nog eens....?”

„O.... moel.... en de school.... ik moet toch naar school....!”

Verschrikt staat Marijke naast haar bed.

Maar moe vindt het niets erg. Ze ziet dat Marijke niet ziek is.... gelukkig, denkt ze.... ze sliep de hele morgen zo vast, alsof ze in geen nachten geslapen had.

„En de juffrouw....” zegt Marijke als ze met moe naar beneden gaat....

„Die heeft een briefje.... de melkboer wilde het wel even meenemen.... wees maar gerust,” zegt moe.

Beneden kleedt Marijke zich aan en even later zit ze achter een groot bord heerlijke stampot....

Antje slaapt haar middagslaapje, maar Jan zit in z'n hoekje in de box. Hij bekijkt een prentenboek van De Gruyter, dat moe vanmorgen in de gang vond liggen.

„Hoef je niet naar school.... lees je me straks voor, Marijke....?”

„Ja.... goed,” knikt Marijke.

Moe komt binnen.... ze gaat gauw weer in haar hoekje bij het raam.... en dan snort de trapmachine al weer.... gezellig is het hier.... vindt Marijke.... en een hele dag thuis van school.... en toch eigenlijk niet ziek.

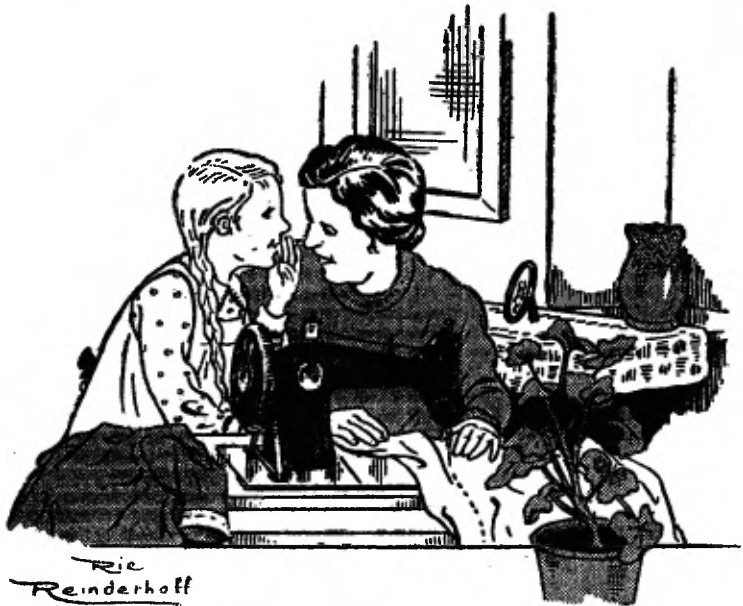
Moe lacht eens tegen haar....

„Morgen,” zegt moe, „morgen ga je weer naar school en morgenmiddag komt juffrouw Zwart hier een poosje oppassen bij Jan en Antje.... en dan haal ik m'n grote dochter uit school en dan gaan we samen wat kopen.... je weet wel.... vin je 't goed....?”

„O.... moe.... heerlijk....!”

Marijke voelt zich opeens groot en gewichtig.... Moe en zij hebben nu samen een geheim.... dat de kleintjes niet mogen weten.

Ze komt naast moe staan en fluistert haar in 't oor: „Maar allereerst kopen we nieuwe schoenen voor u.”

Rie
Reinderhoff